

• **Koncepcja szkoły promującej zdrowie**

Program Szkoła Promująca Zdrowie (SzPZ) realizowany jest w Polsce od 1991 r. Popularyzację idei SzPZ rozpoczęto od trzyletniego projektu pilotażowego (1992-1995) pn.: „Szkoła Promująca Zdrowie”, zainicjowanego przez WHO/EURO, realizowanego pod kierunkiem prof. dr hab. Barbary Woynarowskiej. Projekt ten spowodował oddolne działania (ruch) szkół, zgodne ze strategią opracowaną w 14 tzw. szkołach projektowych oraz tworzenie sieci szkół promujących zdrowie na różnych poziomach. Pierwszą sieć utworzono w 1992 r. w b. woj. ciechanowskim.

Program ten rozwijany był w Polsce w ramach Europejskiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie (ESSzPZ), utworzonej w 1992 r., od 1 stycznia 2008 r. w Europejskiej Sieci Szkół dla Zdrowia w Europie - SHE, w wyniku porozumienia WHO/EURO, Rady Europy i Komisji Europejskiej. Polska została członkiem tej sieci w grupie pierwszych ośmiu krajów.

W ramach upowszechniania programu stworzono strukturę wspierającą rozwój sieci SzPZ – utworzono Zespół ds. Promocji Zdrowia, powołano Krajowego Koordynatora ds. promocji zdrowia w szkole oraz wojewódzkich koordynatorów. Aktualnie we wszystkich województwach istnieją sieci szkół, w niektórych nawet funkcjonują sieci rejonowe, powiatowe lub miejskie, utworzone w celu łatwiejszego koordynowania i skuteczniejszego wspierania pracy szkół. Obecnie w Polsce jest około 2000 placówek w sieci SzPZ.

W Polsce koncepcja szkoły promującej zdrowie stale się rozwija i ulega modyfikacjom. Przyjęto, że:

Szkoła

Jest środowiskiem, którego społeczność nie tylko uczy się i pracuje, ale także żyje - nawiązuje kontakty z innymi, przeżywa porażki i sukcesy, odpoczywa, bawi się itp. Szkoła jest więc miejscem, w którym społeczność ma nie tylko wywiązywać się z obowiązków, ale także powinna dobrze się czuć.

Jest elementem środowiska lokalnego: oba te środowiska wzajemnie na siebie oddziałują.

Jest miejscem, które przygotowuje młodych ludzi nie tylko do następnego etapu edukacji, ale również do życia, w tym do dokonywania „zdrowych” wyborów.

Promująca

Tworząca warunki (fizyczne i społeczne), sprzyjające ochronie i pomnażaniu zdrowia. Umożliwiająca aktywne uczestnictwo społeczności szkolnej w działaniach na rzecz zdrowia.

Zdrowie

Ma cztery wymiary: fizyczny, psychiczny, społeczny i duchowy, które powinny być w harmonii. Decyduje o jakości życia ludzi obok wykształcenia i warunków ekonomicznych. Na podstawie opracowanych standardów przyjęto polską definicję Szkoły Promującej Zdrowie oraz opracowano nowy model takiej szkoły.

Definicja szkoły promującej zdrowie

Szkoła promująca zdrowie tworzy warunki i podejmuje działania, które sprzyjają: dobremu samopoczuciu społeczności szkolnej, podejmowaniu przez jej członków działań na rzecz zdrowia własnego i innych ludzi oraz tworzenia zdrowego środowiska